



Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/delaudibusguliel01dunc

DE LAUDIBUS

GULIELMI HARVEI

ORATIO.

DE LAUDIBUS

GULIELMI HARVEI

ORATIO,

Habita in Ædibus Academiae Medicae, prope aulam Collegii Regii Chirurgorum Edinburgenſis,

Ipſis Calendis Aprilis, 1778,

Binis jam elapſis ſeculis ab ipſius natali.

Auctore ANDREA DUNCAN, M. D.

Col. Reg. Med. Ed.; Soc. Med Ed.; Phil. Ed.;
Phil. Americ.; Med Havn.; Socio:
Ac Valetud. Edin. Med. Sen.

EDINBURGI:

Venales Proſtant apud C. ELLIOT,
In Area Parliamentaria.

M,DCC,LXXVIII.

I
Duncan

COLLEGIO REGIO

MEDICORUM LONDINENSI

Haec, qualiacunque,

In Socii Beatiſſimi Memoriam,

Summa Veneratione

Dicat

ANDREAS DUNCAN.

ANDREAS DUNCAN

LECTORI

S.

SEQUENTES paginas, Lector benevole, ex proprio penu nequaquam deprompſi. Tum verbis tum ſententiis virorum illuſtrium ubique fere uſus ſum; atque ex illorum copia inopiam meam ſublevavi. Horum igitur haud mihi fas eſt ferre honorem. Attamen, ſi inceptis laudatio ſit decernenda, benevolentiam indulgentiamque tuam exoptare licebit. Mendas vel corrigas vel condones enixe precor. Molimina noſtra aequi bonique conſulas, oro obſecroque. Vale.

Edinburgi, ex Ædibus Academiae Medicae Prid. Cal. Maii, 1778.

Ex quo illuſtriſſimus Harveus circularem ſanguinis motum novum jam in medicina fundamentum invexit, nihil mirum ſi neoterici, diruto caduco aedificio, prope novam inſtaurandam curaverint artem medicam.

BONETUS.

DE LAUDIBUS

GULIELMI HARVEI

ORATIO.

MEDICINÆ DOCTORES ORNATISSIMI,
CHIRURGI SOLERTISSIMI,
ARTIS SALUTIFERÆ STUDIOSI GENEROSISSIMI,
AUDITORES DENIQUE HUMANISSIMI.

NULLA re, ut praeclarus olim obſervavit philoſophus, homines ad deos propius accedunt quam ſalutem hominibus dando. Pulchrum igitur, imo honorificum, eſſe de arte medendi bene mereri nemo certe inficias ibit. Atque bene meritos etiam laudibus proſequi haud abſurdum. Hodiernus vero dies luculentiſſima virtutum exhibet exempla; et latiſſimum oratori videtur praebere campum, ubi diſcurrere liceat

auditores oblectando, pariterque monendo. Volventibus enim annis denuo redit illuſtriſſimi Harvei dies natalitius. Bina jam elapſa ſunt ſecula ex quo ſanguinis circulationis Inventor vitalem primo hauſit auram. An ullus magis laudibus affici meretur, quam ille qui orationem inſtituit annuam in commemorationem aliorum, qui beneficiis ſuis in rem medicam claruerunt? Cujus, quaeſo, memoria ad ſeros etiam nepotes magis accepta deſcendere debet, quam illius qui tot vivus peregit, tot mortuus perfecit?

Expectatis igitur forſan, quotquot adeſtis, auribus arrectis, animiſque intentis, diſſerentem protinus audire hodiernum concionatorem de prima origine, ſumma utilitate, atque denique poſt homines natos maxima dignitate, inventi Harveiani. Non omnia tamen poſſumus omnes. Neque mihi nunc convenit in aequore magno ventis vela dare. Haud multis igitur nunc opus, cum in hoc ſermone de vita, inventis, ac meritis illuſtriſſimi Harvei, breviter in animo ſit diſſerere. Atque, ſi quantum cuperem poſſem

quoque,

quoque, haud nunc deficeret oratoria commendatio. Non tamen dubitandum, quin apud cordatos molimina etiam laudi fuerint. Eſt quodam prodire tenus, atque in magnis ſaltem voluiſſe, ſi non datur ultra. Haud dubito igitur quin noſtros defectus indulgentia veſtra facile excuſatos habebit, cum feſtinante atque impari calamo rem tantam aggrediamur.

Vos igitur, auditores optimi, oro, obſecroque coeptis adſpirate meis; favete linguis; atque benigne nunc accipite quae de viro celeberrimo in medium proferre decrevi.

Natus eſt Gulielmus Harveus, ſtemmate haud ignobili, Folkſtoniae, in agro Cantii, ipſis Calendis Aprilis, anno poſt Chriſtum natum milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo octavo. Literarum humaniorum elementa in ſchola publica Doroberniae primum didicit. Exinde, annum agens decimum quartum, Academiam Cantabrigienſem petivit. Poſtea apud exteras regiones medicinae ſtudio incubuit. Inter alios doctores, apud gymnaſium Patavinum viri celeberrimi

Fabricii

Fabricii ab Aquapendente praelectiones audivit. Studiorum curriculo tandem obito, Medicinae Doctor creatus eſt.

Laboribus academicis ita peractis, haud ſine induſtriae atque ingenii laudibus, ſub proximi ſeculi initium, artem medicam exercere, docere, atque adaugere, Londini aggreſſus eſt. Annum agens circiter viceſimum ſextum, frequenti ſtudioſorum concurſui corporis humani ſtructuram expoſuit. Praelectiones ejus anatomicae, eo tempore, propria manu exaratae, in Bibliotheca Muſei Britannici adhuc exſtant. In iis ſanguinis gyrum primus exploravit, detexit, patefecit. Rem tanti momenti etiam juvenis invenit, perfecit, edidit. Poſt paucos annos, exercitatio ejus, de motu cordis et ſanguinis, typis excuſa, publici juris facta eſt. Talibus argumentis hanc doctrinam ſtabilivit, ut nemo facile de veritate ejus dubitare potuerit. Inter eruditos et cordatos viros Riolanus, tunc in academia Pariſienſi profeſſor Regius, et Ludovici decimi tertii medicus primarius, ei fidem fere ſolus non habuit.

Experi-

Experimenta tamen raciocinationem cito ſuperant; atque opinionum commenta veritati tandem cedunt. Nemo igitur inventum Harveianum de ſanguinis circuitu nunc negabit. Atque, quod paucis quidem evenit, adhuc vivens novam hanc ſuam doctrinam, ab omni ingenuo et ſapienti medico ubique terrarum, lubenter receptam videbat.

Haud deerant tamen apud aequales ejus quidam vituperatores, qui hoc inventum antiquiſſimis etiam medicis tributum volebant. Quo longius autem diſtat inſignis aliqua virtus, eo minus fulgore urit, nec tamen debilius lumen ſpargit. Ubi igitur hominum invidiam atque odium mors tandem extinxerat, ingenium admirabile Harvei pulchrius multo enituit. Neque in praeſenti ſeculo quiſquam dubitare audet, quod de hoc oeconomiae animalis vitali motu ante illum, ne vel ſomniaverint medici. Inſignem igitur impetravit coronam, unde prius nulli velarunt tempora docti.

Laudare autem inventum ejus pro eo ac meretur, haud noſtrum, nec tali auxilio nunc

eget.

eget. Sufficiat dicere, quod philoſophiae corporis humani fundamentum poſuit Harveus; atque fabricam ipſam exſtruendi facultatem poſteris dedit.

Summis ſic affectus honoribus, haud tamen reliquam vitam ſilentio tranſivit; ſed medicinae ſtudio indefeſſus incubuit. In medium poſtea protulit praeclaras Exercitationes de Generatione Animalium. Ibique intima fere naturae penetralia invadens, vitae fomitem incredibili acumine indagavit. Sententiam docuit, quae nunc eruditis atque ingenioſiſſimis nonnullis viris apprime arridet. Ut verbis enim ipſius utar, ‘ Vita in ſanguine con‘ ſiſtit, ut in ſacris noſtris legimus, quippe in ‘ ipſo, vita atque anima primum elucet.’ ‘ Clare enim conſtat, ſanguinem eſſe partem ‘ genitalem, fontem vitae, primum vivens et ‘ ultimum moriens; ſedemque animi prima‘ riam, in quo tanquam in fonte, calor primo ‘ et praecipue abundat vigetque, et a quo ‘ reliquae omnes totius corporis partes calo‘ re influente foventur et vitam obtinent.’

Nec

Nec magis enituit Harveus auctor magni nominis quam profeſſor celeberrimus. Londini enim munus praeceptoris gnaviter obeunti omni anni tempeſtate magna auditorum frequentia ſemper adfuit.

Feliciter praeterea apud cives artem ſalutiferam exercuit: Atque Magnae Britanniae Regibus, tum Jacobo tum Carolo, Archiater creatus eſt. Sub hoc autem tempus, tetra diſcordia civium ardorem incendens, funeſtum miſerrimumque bellum commovit. Medicus fidelis Regii Domini fortunam inſequens urbe expulſus eſt. Atque, dum inter arma commilitonibus ſalutem dabat, ferro atque igni ingenii proles periit. Quae ſummo acumine, ſummaque induſtria exploraverat, literiſque mandaverat, heu nefas! expoliata domo ejus, crepitantibus uruntur flammis.

Agris vero tandem pacatis, Londinum rediit, ibique medicorum omnium ſeculi ſui apud Anglos princeps facile habitus eſt. Collegii regalis Londinenſis decus atque gloria extitit; liberiſque ſociorum ſuffragiis ad Praeſidis officium evectus fuit. Sed,

annis

annis laboribuſque labefactatus, honorifico hoc munere aetate magis integris ceſſit; benevolentiam tamen erga ſocios abunde monſtravit. Collegii enim aedes locupletavit ornavitque. Caenaculum et Muſeum condidit; bibliothecam propriis ſumptibus inſtruxit; atque demum, exemplo prope inaudito, in pleno ſodalium conventu, patrimonio ſuo ſe ſponte exuit, ut etiam, dum ipſe viveret, haereditas illa ad collegium perveniret. Non aurum, non argentum, non lapides perlucidos, non faſces, non purpuram quaeſivit. Sed imprimis in votis fuit, ut animi poſteritatis medicae fama gloriaque majorum accenſi, ad omnem ſcientiae laudem, ad omnia humanitatis officia, provocarentur.

Sic vixit Harveus, atque tandem, annos natus circiter octoginta, minime quidem viridis, obiit. Tertio enim nonas Junii, anno milleſimo ſexcenteſimo quinquageſimo ſeptimo, vitam cum morte commutavit. Atque ſi aetas perfecta, vita haud minus perfecta. In nulla enim parte ceſſavit. Sed boni medici, boni amici, boni civis officio, ad extremum uſque, functus eſt.

Ut

Ut vivus amorem ſodalium ſibi conciliabat, ſic mortuus ſumma cum veneratione ſemper memorandus. Adhuc enim inventis et conſiliis ovantem patriam, imo ſcientiam medicam, fovet et ornat. Neque deerit, ut ſpero, poſt mille ſecula, qui viri de re medica optime meriti res geſtas memorabit. Manet adhuc honos, nomenque, laudeſque, ſemperque manebunt.

Mihi quidem jucundum foret, et vobis fortaſſe haud moleſtum, ſi ea quae bene meruit immortalis Harveus fuſius exponere aggrederer. Non tamen ulterius pergam, ne magni viri laudes, ingenii culpa, deteram. Sufficiant igitur quae de vita, moribus, atque inventis ejus jam dicta ſunt. Non enim in animo eſt vos ſermone longo morari, vel per ambages ducere. Ab ejus tamen exemplo monita pauca colligere liceat.

Recordamini igitur, quaeſo, quotquot adeſtis, immortalis Harvei induſtriam. Vita brevis, ars longa. Volat irrevocabile tempus. Carpe igitur diem, dum ſororum fila trium patiuntur atra. Nil ſatis morituris, nil mo-

rientibus. Quotidie enim propius ab ultimo ſtamus. Extremus cito perveniet dies. Magnus ideo animus, conſcius ſibi melioris naturae, operam dabit ut honeſte ſe et induſtrie gerat. Falſa non durant, ſed diligentiae tenor permanet. Ad ingenium rite exercendum, ſcientia medica latiſſimum adhuc praebet campum. Natura munera ſua non ſimul tradit, nec omnibus patent, reducta ſunt, et in interiori ſacrario clauſa, ex quibus aliud haec aetas, aliud poſtera, accipit et depromit. Multum adhuc reſtat operis, multumque reſtabit, neque ulli nato poſt mille ſecula praecidetur occaſio aliquid adhuc adjiciendi. Noſtrum eſt igitur, dum artis medicae dignitatem tueri, dum turpitudinem et infamiam evitare volumus, animos exſuſcitare, intentiſque ingeniis ea omnia revolvere quae ad artis vim atque perfectionem quovis modo conferre videantur. Hoc ergo a vobis orare liceat, ut quales praeſtare vos inſtitueritis, tales uſque ad exitum ſervetis. Efficite igitur ut in morem Harvei laudari poſſitis, ſin minus ut agnoſci. Unumquemque oportet

in

in hoc ſtudio verſatum, ſymbolum aliquid, utcunque exiguum, in commune medicinae aerarium contribuere. Monſtrent, igitur, conamina veſtra vitalis aurae uſum non fruſtra datum eſſe, neque vos fruges ſolummodo conſumere natos.

In artis autem medicae incrementum quae via optime ducat fortaſſis quaerendum. Hic autem exemplum Harvei deviis atque errantibus tramitem monſtrat. Obſervationibus atque experimentis ſanguinis circuitum indagavit. Experimentum quidem difficile, ſed caute peractum laboris juſtum adfert praemium. Quae prius animo conjecimus, ſi vera, confirmat, ſi falſa, refellit. Hac via igitur veſtigiis Harvei inſiſtamus; hac parvi properare debemus et ampli. Et ſi qua forte fortuna utile aliquid antea latens quaerenti ſeſe obtulerit, id nominis gloriam, pereunte etiam marmore, poſteris enarrabit.

Hoc quidem paucis ſolummodo expectandum. Studendum tamen eſt non tantum ut plus ſcias, ſed ut melius. Ad ipſam igitur naturae normam recurrendum eſt, ſi

ex-

exoptetis ut vel vobis honori, vel amicis utilitati, vel reipublicae emolumento, eſſe poſſitis.

Si ea quae modo diximus, ſi immortalis Harvei exemplum, apud auditores hodiernos, ad artem medicam per experimenta excolendam, ſtudium atque ardorem excitabunt, ſumma quidem afficiar voluptate. Ne tamen inani nunc videar fungi munere, in animo eſt honoris palmam, utcunque exiguam, inſtituere, quae generoſo cuique candidato ingenium atque induſtriam exercendi occaſionem praebeat. Hac ratione imprimis reverentiam noſtram adverſus venerabilem Harveum, qui tam multa atque praeclara inſtituit, ut tum aequales tum poſteros ad laudis gloriam excitaret, adhibere aliquatenus volumus. Et fortaſſe etiam, ingenio aliter cunctabundo portam pandat, unde ſummam ſibi impetret honorem, ſummam arti ſalutiferae adferat utilitatem. Talis enim palma, haud pretio ſed honore aeſtimanda, tardis ſtimulum, alacribus oblectamentum praebet. Atque dum inter omnes fervet opus, aliquid

ſaltem

ſaltem expectandum quod communi utilitati inſerviat.

His igitur adductus, decrevi, dum res et aetas patiuntur, dumque ſtudioſorum conamina noſtrum foveant deſidarium, numiſma aureum, venerando Harvei nomine inſcriptum, quotannis proponere; quaeſtionem aliquam, per experimenta indagandam, publico examini ſubjicere; ingeniique mercedem, aequo jure decretam, feſto ſolenni in Harvei honorem inſtituto tradere. Inter varias autem corporis partes, quid melius primam quaeſtionem ſuppeditare poteſt, quam ipſe ſanguis? De hoc fluido, quo quidem immortalis Harveus ſummum ſibi honorem et meritus et adeptus eſt, plurima etiamnum indaganda reſtant: Inter alia, coloris rubri cauſa adhuc latet. Viri quidem ſolertes apud recentiores hac in re per experimenta non parum progreſſi ſunt; aliiſque viam quaſi patefecerunt. Multum tamen agendum reſtat; atque ſi veſtris exercitationibus experimenta jam in medium prolata, vel refelluntur vel confirmantur, labor haud

inutilis,

inutilis, haud injucundus. Si autem, favente Numine, fortunatus aliquis ex fumo lucem dare poterit, et opus et ſtudium remunerabit ſegete laeta.

Hanc igitur quaeſtionem nunc proponere liceat: Unde color ſanguinis? Atque hac indagatione nihil amplius in votis eſt, quam ut memoriae Harvei debitos perſolvamus honores, ut exemplum ejus, quo ars medica imprimis excolenda, haud paſſibus aequis ſequamur, atque denique ut experimentorum utilitas omnibus pateat.

His expoſitis, haud amplius morandi cauſa, quam ut vobis, auditores ſpectatiſſimi, gratias reddam. Non equidem volo vos inanibus lactare blanditiis; compertum autem habete, quod, ubicunque terrarum vitam poſtea agetis, Tros enim Tyriuſque mihi nullo diſcrimine habetur, vota mea vos ſemper comitabuntur.

Ut morbo detentis proſpere conſulere poſſitis, ut medici officio ex omni parte rite fungi queatis, ut per longum annorum decurſum,

quicquid felix fauſtumque eſt, abunde contingat, ut generi humano diu laeti interſitis, ut ſeri ad coelum redeatis, concedat Deus Optimus Maximus. Dixi.

INDEX.

3d Decbr the

Dr Duncan

